

JOANNE HARRIS

Bramenwijn

Wijn praat, dat weet iedereen. Kijk maar om je heen. Vraag het maar aan de vraagbaak op de hoek van de straat, de ongenode gast op het bruiloftsfeest, de onnozele dwaas. Hij praat. Hij buikspreekt. Hij heeft miljoenen stemmen. Hij maakt de tong los, ontfutselt je geheimen die je helemaal niet wilde vertellen, geheimen die je niet eens wist. Hij schreeuwt, tiert, fluistert. Hij gewaagt van grote dingen, prachtige plannen, tragische liefdes en verschrikkelijk verraad. Hij giert van het lachen. Hij grinnikt zachtjes voor zich heen. Hij barst voor zijn spiegelbeeld in tranen uit. Hij herinnert aan lang vervlogen zomers, aan zaken die beter zouden kunnen worden vergeten. Iedere fles is een vleugje van een andere tijd, een andere plaats; iedere fles – van de gewoonste Liebfraumilch tot de superieure Veuve Clicquot van 1945 – is een bescheiden wonder op zich. Alledaagse magie, noemde Joe het. De omzetting van onedele materie in droomdrank. De alchemie van de leek.

Neem mij nou. Een Fleurie van 1962. Het enig overgebleven exemplaar van een krat met twaalf flessen, gebotteld en neergelegd in het jaar waarin Jay werd geboren. ‘Een uitdagende wijn die de tong losmaakt, vrolijk en een tikje onstuimig, met het kruidige aroma van zwarte bessen’ stond er op het etiket. Niet echt een wijn om te bewaren, maar ik werd bewaard. Om nostalgische redenen. Voor een bijzondere gelegenheid. Een verjaardag, of misschien een bruiloft. Maar zijn verjaardag werd niet gevierd – ze dronken Argentijnse wijn en keken oude westerns. Vijf jaar geleden zette hij me neer op een gedekte tafel met

zilveren kandelaars erop, maar er kwam niets van. Desondanks bleven hij en het meisje bij elkaar. Ze nam een heel leger flessen mee: Dom Pérignon, Stolichnaya-wodka, Parfait Amour en Mouton-Cadet, Belgisch bier in flessen met lange hals, Noilly Prat-vermouth en Fraise des Bois. Die spreken ook – voornamelijk onzin, een metaalachtig gekeuvel, zoals wanneer gasten zich op een feestje vermengen. We wilden niets met hen te maken hebben. We werden naar het eind van de kelder verdrongen, waar we als de drie enige overlevenden achter de glanzende rijen nieuwkomers lagen, en daar bleven we vijf jaar lang, vergeten. Een Château-Chalon van '58, een Sancerre van '71 en ik. De Château-Chalon, gebelgd over zijn degradatie, doet alsof hij doof is en weigert te spreken. 'Een goudgele wijn, waardig en van een groot kaliber,' citeert hij op zijn zeldzame momenten van mededeelzaamheid. Hij mag ons graag aan zijn status herinneren, aan de lange traditie van de gele Jurawijnen. Daar geeft hij hoog van op, net als van zijn honingachtige bouquet en unieke herkomst. De Sancerre is reeds lang geleden zuur geworden en spreekt nog minder; af en toe slaakt hij een iele zucht om zijn vervlogen jeugd.

En toen, zes weken voordat dit verhaal begint, kwamen de andere. De nieuwelingen. De Bijzondere Wijnen. De indringers die de zaak aan het rollen brachten, hoewel ook zij vergeten achter de fonkelnieuwe flessen leken te liggen. Zes in getal, elk met zijn eigen handgeschreven etiket en verzegeld met was. Om elke hals zat een touwtje van een andere kleur: rood voor frambozenwijn, groen voor vlierbloesemwijn, blauw voor bramenwijn, geel voor rozenbottelwijn, zwart voor pruimenwijn. De laatste fles, met een bruin touwtje eromheen, was een wijn waar zelfs ik nog nooit van gehoord had. 'Bijzondere Wijnen, 1975' stond er op het etiket in letters die vervaagd waren tot de kleur van slappe thee. Maar deze wijn herbergde vele

geheimen. We konden niet om hen heen: ze fluisterden, ze joelden, ze lachten. We deden alsof hun fratsen ons koud lieten. De amateurs. Geen van alle bevatte ook maar een zweempje druif. Ze waren inferieur en we wilden hen niet in ons midden hebben. En toch hadden deze zes vrijbuiters iets onbeschaamds dat ons aansprak, een hectische botsing van smaken en beelden die de meer sobere wijnen deed duizelen. Het was natuurlijk beneden onze waardigheid om met hen te spreken. Maar wat had ik dat graag gedaan! Misschien kwam het door die plebejische ondertoon van zwarte bessen in mij dat ik me met hen verbonden voelde.

In de kelder kon je alles wat er in het huis gebeurde, horen. Voor ons werden de gebeurtenissen gemarkeerd door het komen en gaan van onze meer gangbare collega's: twaalf biertjes op een vrijdagavond en gelach in de hal; de avond vóór die ene fles Californische rode wijn, nog zo jong dat je de tannine bijna kon ruiken; de week daarvoor – toevallig zijn verjaardag – een halve fles Moët, een *demoiselle*, het eenzaamste, meest veelzeggende formaat dat er is, terwijl van boven de verre, nostalgische klanken van gewerschoten en paardenhoeven kwamen. Jay Macintosh was zevenendertig. Behalve zijn ogen, die pinot-zwart-indigo waren, was er niets opvallends aan hem; hij had de verlegen, ietwat verdwaasde blik van iemand die de weg kwijt is. Vijf jaar eerder had Kerry dat aantrekkelijk gevonden. Nu kon het haar niet meer bekoren. Zijn passiviteit en de kern van koppigheid daaronder hadden iets uiterst irritants. Precies veertien jaar geleden had Jay een roman geschreven met de titel *Drie zomers met Jackapple Joe*. Jullie kennen het vast wel. Hij kreeg er de Franse Prix Concourt voor en het werd in twintig talen vertaald. De publicatie werd gevierd met drie kratten goede wijn, een Veuve Clicquot uit 1976, te jong gedronken om hem recht te doen, maar zo was Jay nu eenmaal. Hij

stortte zich in het leven alsof de bron nooit zou opdrogen, alsof wat in hem gebotteld was nooit zou ophouden, en het ene succes volgde het andere op: het was een feest waaraan geen einde scheen te komen.

In die tijd was er geen wijnkelder. We stonden op de schoorsteenmantel boven zijn typemachine; om hem geluk te brengen, zei hij. Toen hij het boek af had, opende hij de laatste van mijn metgezellen uit '62. Hij dronk hem heel langzaam op en toen hij hem op had, bleef hij een poos zitten terwijl hij het glas tussen zijn handen rond-draaide. Daarna liep hij naar de schoorsteen. Even bleef hij daar staan. Toen grijsde hij en liep tamelijk onvast terug naar zijn stoel.

'De volgende keer, liefje,' beloofde hij. 'We bewaren je voor de volgende keer.' Hij praat namelijk tegen me, net zoals ik op een dag tegen hem zal praten. Ik ben zijn oudste vriend. We begrijpen elkaar. Onze bestemmingen zijn met elkaar verweven.

Natuurlijk was er geen volgende keer. De televisie-interviews, krantenartikelen en recensies volgden elkaar op en daarna heerste er stilte. Hollywood verfilmde het boek met Corey Feldman in de hoofdrol en het Amerikaanse Midden-Westen als decor. Er verstreken negen jaren. Jay begon aan een boek dat *De onverschrokken Cortez* moest gaan heten en verkocht acht korte verhalen aan *Playboy*, die later in gebundelde vorm bij Penguin verschenen. De literaire wereld wachtte eerst met smart, vervolgens rusteloos en nieuwsgierig, en ten slotte berustend en onverschillig op de nieuwe roman van Jay Mackintosh.

Hij schreef natuurlijk nog wel. Hij had inmiddels zeven romans op zijn naam staan met titels als: *Het J-zusgen* of *De psifactor op Mars* of *Afspraak met M. Hein*, allemaal geschreven onder het pseudoniem Jonathan Winesap, goedlopende boeken, die hem gedurende die veertien jaar van het nodige comfort voorzagen. Hij kocht een compu-

ter, een laptop, waarmee hij op zijn schoot zat, net als de maaltijden die hij op de avonden waarop Kerry tot 's avonds laat doorwerkte – wat steeds vaker gebeurde – voor zichzelf maakte en voor de tv opat. Hij schreef recensies, artikelen, korte verhalen en krantencolumns. Hij hield lezingen voor schrijvers en gaf werkcolleges in creatief schrijven aan de universiteit. Hij had zo veel te doen, zei hij altijd, dat hij nauwelijks aan zijn eigen werk toekwam; hierbij lachte hij zonder veel overtuiging om zichzelf: de schrijver die nooit schrijft. Wanneer hij dat zei, keek Kerry hem met samengeknepen lippen aan.

Ik zal haar even voorstellen: Kerry O'Neill, oorspronkelijk Katherine Marsden geheten, achtentwintig jaar oud, kort blond haar en opvallende groene ogen die het resultaat waren van groene contactlenzen, een feit waarvan Jay onkundig was. Ze had zich als journaliste een plaats in de televisiewereld veroverd met *Forum!*, een talkshow die laat op de avond werd uitgezonden en waarin populaire schrijvers en literaire grootheden eigentijdse sociale problemen bespraken tegen een achtergrond van moderne jazz. Vijf jaar geleden had ze misschien om zijn woorden geglimlacht. Maar ja, vijf jaar geleden was er nog geen *Forum!* geweest en schreef Kerry nog een reiscolumn voor *The Independent* en werkte ze nog aan een boek dat *Chocola – wat feministen erover zeggen* heette. De wereld was toen nog vol mogelijkheden. Het boek kwam twee jaar later uit, onder veel belangstelling van de media. Kerry was fotogeniek, lag goed in de markt en was geliefd bij het grote publiek. Het gevolg was dat ze werd gevraagd voor een aantal luchtige praatprogramma's. Haar foto verscheen in de *Marie Claire*, de *Tatler* en de *Me!*, maar ze prentte zich in dat dit alles haar niet naar het hoofd steeg. Ze had een huis in Chelsea, een pied-à-terre in New York en overwoog het vet op haar dijen te laten wegzuigen. Ze was volwassen geworden. Ze was vooruitgekomen.

Jay was echter helemaal niet vooruitgekomen. Vijf jaar geleden had hij de verpersoonlijking geleden van de temperamentvolle kunstenaar die een halve fles Smirnoff per dag drinkt, een gedoemde, beschadigde romanticus. Hij had het moederinstinct in haar naar boven gebracht. Ze zou hem redden, hem inspireren en in ruil daarvoor zou hij een schitterend boek schrijven, een boek dat licht in vele levens zou brengen, en dat zou zij allemaal tot stand hebben gebracht.

Maar het gebeurde niet. De huur werd betaald met slechte SF-boeken, goedkope pockets met een opzichtige kaft. Hij had nooit meer de rijpheid, de schelmse wijsheid van dat eerste werk geëvenaard of het zelfs maar geprobeerd. En Jay mocht dan heel wat afpeinzen, enig temperament van betekenis had hij niet. Hij had nog nooit aan een impuls toegegeven. Hij was eigenlijk nooit boos en verloor nooit zijn zelfbeheersing. Zijn gesprekken gaven geen blijk van briljante intelligentie of intrigerende norsheid. Zelfs zijn drinkgedrag – het enige exces dat hij vertoonde – leek inmiddels belachelijk, alsof hij de verouderde modes uit zijn jeugd niet kon afleggen. Hij verdeed zijn tijd met computerspelletjes, het luisteren naar oude singles en het kijken naar oude films op de video, alsof hij was blijven steken in zijn puberteit, als een naald in een plaat. Misschien zag ze het verkeerd, dacht Kerry. Misschien wilde hij niet volwassen worden, wilde hij niet gered worden.

De lege flessen vertelden een heel ander verhaal. Hij dronk, zo maakte Jay zichzelf wijs, om dezelfde reden als waarom hij tweederangs sciencefiction schreef. Niet om dingen te vergeten, maar juist om ze te onthouden, om toegang te krijgen tot het verleden en zichzelf erin terug te vinden, als een pit in een bittere vrucht. Hij opende elke fles, begon elk verhaal in de geheime overtuiging dat hij nu de toverdrank zou vinden die hem weer tot leven zou

wekken. Maar net als voor wijn moeten voor magie de omstandigheden juist zijn. Joe had hem dat kunnen vertellen. Anders gebeurt er niets. Gaat het bouquet verloren.

Ik denk dat ik verwachtte dat het allemaal met mij zou beginnen. Dat zou iets poëtisch gehad hebben. Tenslotte hebben hij en ik een band. Maar dit verhaal begint met een andere wijn. Dat vind ik niet zo erg. Ik kan beter zijn laatste dan zijn eerste zijn. Ik ben zelfs niet de ster van dit verhaal, maar ik was er al voordat de Bijzondere Wijnen kwamen, en ik zal er nog zijn wanneer ze allemaal zijn opgedronken. Ik kan me veroorloven te wachten. Trouwens, oude Fleurie is iets waarvan je moet houden; je moet er de tijd voor nemen, en ik weet niet of hij me toen al had kunnen waarderen.

Londen, voorjaar 1999

Het was maart. Zacht weer, zelfs voor de kelder. Jay was boven aan het werk geweest, op zijn manier, met een fles bij zijn elleboog en de televisie zacht aan. Kerry was op een feest ter ere van een nieuwe prijs voor schrijfsters onder de vijftientig en het was stil in huis. Jay gebruikte de typemachine voor wat hij als ‘echt’ werk zag en de laptop voor zijn sciencefiction, dus kon je aan het geluid – of de afwezigheid daarvan – altijd horen wat hij aan het schrijven was. Om tien uur ging hij pas naar beneden. Hij zette de radio op een zender die oude popmuziek uitzond en aan zijn rusteloze voetstappen op de terracotta tegels kon je horen dat hij in de keuken rondliep. Naast de koelkast stond een kastje met drankflessen. Hij opende het, aarzelde en deed het weer dicht. De deur van de koelkast ging open. Zoals overal domineerde Kerry’s smaak ook hier: tarwegrasdrank, couscoussalade, jonge spinaziebladeren en allerlei soorten yoghurt. Waar hij echt zin in had, dacht Jay, was een enorme sandwich met spek en gebakken ei en ketchup en ui, en een mok sterke thee. Dat hij daar zo’n trek in had, wist Jay, had iets te maken met Joe en Pog Hill Lane. Een associatie, dat was alles, die vaak bij hem opkwam wanneer hij probeerde te schrijven. Maar dat was allemaal voorbij. Schimmen uit het verleden. Hij wist dat hij niet echt trek had. Hij stak dus een sigaret op, een verboden luxe die beperkt was tot de uren waarin Kerry niet

thuis was, en hij inhaleerde gretig. Uit de krasserige speaker van de radio kwam de stem van Steve Harley die *Make me smile* zong – ook zo'n liedje uit die lang vervlogen, onontkoombare zomer van '75 – en even zong hij luidkeels mee: 'Come up and see me, make me smi-i-i-ile.' Het geluid galmde verloren door de keuken.

De nieuwelingen achter ons in de donkere kelder waren rusteloos. Misschien was het de muziek, of misschien hing er op deze zachte lenteavond iets in de lucht waardoor hij plotseling geladen leek met mogelijkheden, want ze bruisten van activiteit, ze kolkten in hun fles, ze rammelden tegen elkaar, sprongen op schaduwen af, wilden zich uiten, geopend worden, hun essence afgeven. Misschien liep hij daardoor de kelder in. Zijn voetstappen klonken zwaar op de ruwhouten trap. Jay hield van de kelder; het was er koel, geheimzinnig. Hij kwam hier regelmatig, alleen maar om de flessen aan te raken, om met zijn vingers over de met stof bedekte muren te gaan. Ik vond het altijd prettig wanneer hij in de kelder kwam. Ik kan als een barometer zijn emotionele temperatuur peilen wanneer hij bij me in de buurt is. Tot op zekere hoogte kan ik zelfs zijn gedachten lezen. Zoals ik al zei bestaat er tussen ons een vorm van chemie.

Het was donker in de kelder; de enige verlichting was een zwak peertje aan het plafond. Rijen flessen – de meeste verwaarloosbaar, want door Kerry gekozen – in rekken langs de muur; andere in kratten op de plavuizen. In het langslopen raakte Jay ze allemaal even aan; hij bracht zijn gezicht dicht bij de flessen, alsof hij de geur van de zomers die erin opgesloten waren, wilde opvangen. Twee- of drie-maal trok hij een fles naar voren en draaide hem in zijn handen om alvorens hem terug te leggen in het rek. Zijn bewegingen waren doelloos, niet-gericht; hij hield van het vocht en de stilte in de kelder. Zelfs het geluid van het Londense verkeer drong hier niet door, en even voelde hij

de verleiding gewoon te gaan liggen op de gladde, koele vloer en te gaan slapen, misschien voor altijd. Niemand zou hem hier zoeken. Hij voelde zich echter heel wakker, heel alert, alsof de stilte zijn hoofd helder had gemaakt. Er heerste een geladen sfeer, hoewel er niets bewoog... alsof er iets stond te gebeuren.

De nieuwe flessen zaten in een doos achter in de kelder. Er was een kapotte ladder overheen gelegd, en die haalde hij weg. Moeizaam sleepte hij de doos over de plavuizen een eindje naar voren. Hij pakte er op goed geluk een fles uit en hield hem tegen het licht om het etiket te ontcijferen. De inhoud zag er inktachtig rood uit en op de bodem lag een dikke laag droesem. Even verbeelde hij zich dat hij ook nog iets anders erin zag, een gestalte, maar het was slechts sediment. Ergens boven zijn hoofd, in de keuken, was de nostalgische zender nog steeds met 1975 bezig. Ze waren nu bij Kerstmis beland en zwakjes maar nog goed hoorbaar klonk *Bohemian rhapsody* door de vloer heen; hij huiverde.

Toen hij weer in de keuken was, inspecteerde hij de fles nieuwsgierig; hij had er nog nauwelijks naar gekeken sinds hij hem zes weken eerder had meegenomen. Hij bekeek het waszegel op de hals, het bruine touwtje, het handgeschreven etiket – ‘Bijzondere Wijnen 1975’ –, het glas dat vuil was geworden door het stof in Joe’s wortelkelder. Hij vroeg zich af waarom hij hem tussen de rommel vandaan had gevist en meegenomen. Misschien nostalgie, hoewel zijn gevoelens voor Joe nog steeds te gemengd waren voor zoiets luxueus. Woede, verwarring en verlangen spoelden in warm-koude golven over hem heen. *Ouwe makker, ik wou dat je hier was.*

In de fles sprong en dartelde iets rond. Meteen daarop begonnen de flessen in de kelder te rammelen en te dansen.

Soms gebeurt het per ongeluk. Na jaren wachten – op

een juiste stand van de planeten, een toevallige ontmoeting, een plotselinge inspiratie – doen de juiste omstandigheden zich wel eens spontaan voor, onopvallend, zonder tromgeroffel, zonder waarschuwing. Jay beschouwt het als het lot. Joe noemde het magie. Maar soms is het gewoon pure chemie, iets dat in de lucht hangt, één enkele daad die plotseling en onontkoombaar verandering brengt in iets dat lang heeft stilgestaan.

De alchemie van de leek, noemde Joe het. De magie van het alledaagse bestaan. Jay Mackintosh stak zijn hand uit naar het mes om het zegel te verbreken.

De fles had de jaren goed doorstaan. Toen hij hem met zijn mes opensneed, zag hij dat de kurk nog steeds intact was. Even kwam er een zo scherpe geur op hem af dat hij niets anders kon doen dan die met opeengeklemden kaken verdragen, terwijl die hem zijn wil oplegde. Hij rook aards en een beetje zuur, als een gracht tijdens de zomerwarmte; de scherpe geur deed hem denken aan de groentesnijder en de vrolijk makende, indringende geur van pas gerooide aardappelen. Een seconde lang was de illusie zo sterk dat hij écht even op die verdwenen plaats was, dat Joe op zijn schop leunde en de tussen twee takken geklemde radio *Send in the clowns* of *I'm not in love* liet horen. Hij werd plotseling overvallen door een groot gevoel van opwinden en hij goot een klein beetje wijn in een glas, zijn best doend om in zijn gretigheid niet te morsen. Deze was troebel-roze, als papayasap, en hij leek in verwachtingsvolle razernij tegen het glas op te klimmen, alsof er iets levends in zat dat zijn magische werking op hem wilde loslaten. Hij keek ernaar met een mengeling van achterdocht en verlangen. Een deel van hem wilde de wijn drinken – had jaren op dit ene moment gewacht – maar toch aarzelde hij. De vloeistof in het glas was troebel en er zaten vlokken van een bruinachtig goedje in, het leek wel roest. Plotseling zag hij zichzelf een slok nemen, het benauwd krijgen en van pijn over de tegels kronkelen. Het glas bleef op weg naar zijn mond in de lucht steken.

Hij keek nog eens naar de vloeistof. De beweging die hij meende te hebben waargenomen, was opgehouden. De

geur was zoetig, medicinaal, als van een hoestdrankje. Weer vroeg hij zich af waarom hij de fles had meegenomen. Magie bestond niet. Het was een van de dingen geweest die Joe hem had laten geloven, een van de trucjes van die ouwe oplichter. Maar in dat glas zat iets, hield zijn geest vol. Iets bijzonders.

Hij was zo geconcentreerd dat hij Kerry niet achter zich binnen hoorde komen.

‘O, dus je bent niet aan het werk.’ Haar stem was helder en er was net voldoende Iers accent te horen om beschuldigingen van een bevoorrechte jeugd te weerleggen. ‘Als je toch van plan was teut te worden, had je net zo goed mee kunnen gaan naar het feestje. Het zou een geweldige gelegenheid voor je zijn geweest om allerlei mensen te ontmoeten.’

Ze legde veel nadruk op ‘geweldige’ door de tweede lettergreep driemaal zo lang te maken als hij normaal was. Jay keek haar aan; hij hield het wijnglas nog in zijn hand. Zijn stem klonk spottend.

‘O, maar ik ontmoet altijd geweldige mensen. Alle literaire mensen zijn geweldig. Het wordt pas echt leuk wanneer er op zo’n geweldig feestje zo’n pienter jong ding op me afstapt en tegen me zegt: “Hé, bent u niet Jay-eh hoe was het ook weer, die man die dat prachtige boek heeft geschreven?”’

Kerry liep de keuken door, waarbij haar perspex hakken koel op de tegels tikten, en schonk een glas wodka in.

‘Nu ben je niet alleen asociaal maar ook nog kinderachtig. Als je eens echt probeerde iets serieus te schrijven in plaats van je talent aan rommel te verknoeien.’

‘Gewéldig.’ Jay grinnikte en maakte een toostgebaar. In de kelder begonnen de overige flessen uitbundig te rammelen, als in gespannen verwachting. Kerry stond stil en luisterde.

‘Hoorde jij ook iets?’

Jay schudde, nog steeds grijnzend, zijn hoofd. Ze kwam dichterbij, keek naar het glas in zijn hand en de fles die nog op tafel stond.

‘Wat is dat trouwens voor spul?’ Haar stem klonk even scherp en helder als haar ijspegelhakken. ‘Een Jackapple uit 1975. Een fantastisch jaar.’

Naast ons en om ons heen gistten de flessen er vrolijk op los. We hoorden hen fluisteren, zingen, roepen en dertelen. Hun roekeloze gelach werkte aanstekelijk, het was een oproep tot de strijd. De Château-Chalon mompelde iets hevig afkeurends, maar in die rauwe carnavalsfeer had zijn stem iets jaloers. Ik deed ineens mee en begon als een gewone melkfles in mijn krat te rammelen; ik was in een roes van opwinding, omdat ik wist dat er iets gebeuren ging.

‘Gatver! Dat moet je niet opdrinken, hoor. Het is niet goed meer.’ Kerry lachte geforceerd. ‘Trouwens, het is weerzinwekkend. Het heeft iets necrofiels. Ik kan maar niet snappen dat je dat allemaal mee naar huis wilde nemen, gezien de omstandigheden.’

‘Ik wilde het opdrinken, lieveling, niet ermee neuken,’ mompelde Jay.

‘Wat?’

‘Niks.’

‘Toe nou, schat. Gooi het weg. Er zitten waarschijnlijk allerlei gore bacteriën in. Of misschien nog iets ergers. Antivries of zo. Je weet hoe die ouwe was.’ Haar stem klonk vleierend. ‘Ik zal een glas wodka voor je inschenken, goed?’

‘Kerry, je lijkt mijn moeder wel. Hou daarmee op.’

‘Dan moet jij je niet als een kind gedragen. Waarom word je ook niet eens een keer volwassen?’ Het was altijd hetzelfde liedje.

Koppig: ‘Die wijn was van Joe. Je zult het wel niet begrijpen.’

Ze zuchtte getergd en wendde zich af.

‘Oké, doe maar waar je zin in hebt. Dat doe je toch altijd. Zoals jij al die jaren op die vent gefixeerd bent geweest... Het lijkt wel of hij je vader was, in plaats van een vieze ouwe vent die op jongetjes viel. Hang maar de volwassene uit en vergiftig jezelf maar. Als je doodgaat komt er ter nagedachtenis aan jou misschien wel een herdruk van *Jackapple Joe* en dan kan ik mijn verhaal aan de *Times Literary Supplement* verkopen...’

Maar Jay luisterde al niet meer. Hij bracht het glas naar zijn mond. Weer sloeg de geur hem in het gezicht, die vage cidiergeur die in Joe’s huis had gehangen, vermengd met de geur van wierook en tomatenplanten die in de vensterbank van de keuken stonden te rijpen. Even meende hij iets te horen, een gekletter en een getinkel van stukken glas, als een kroonluchter die op een gedekte tafel valt. Hij nam een flinke slok.

‘Proost.’

Het smaakte even afgrijselijk als toen hij nog een kind was. Er zaten geen druiven in dit brouwsel: het was slechts een zoetige gisting van smaken, zwemend naar afval. Het rook naar het kanaal in de zomer en de verlaten rangeersporen. De smaak was bijtend, herinnerend aan rook en brandend rubber, maar toch riep hij van alles op. Hij greep hem naar de keel en maakte herinneringen los, hij bracht beelden naar boven waarvan hij had gedacht dat hij ze voor altijd kwijt was. Hij balde zijn vuisten toen de beelden hem bestormden en voelde zich plotseling licht in het hoofd.

‘Gaat het?’ Kerry’s stem leek uit een droom te komen. Ze klonk geërgerd, maar ook een beetje ongerust. ‘Jay, ik zei toch dat je dat spul niet moest drinken. Gaat het?’

Hij slikte de wijn moeizaam door.

‘Ja hoor. Hij is eigenlijk wel lekker. Pittig. Een beetje zuur. Vol. Zoiets als jij, Kes.’ Hoestend onderbrak hij zich-

zelf, maar hij moest ook lachen. Kerry keek hem niet-geamuseerd aan.

‘Ik zou graag willen dat je me niet zo noemde. Zo heet ik niet.’

‘Maar je heet ook geen Kerry,’ repliceerde hij boosaardig.

‘Tja, als je niets anders dan vulgair kunt zijn, ga ik maar naar bed. Geniet maar lekker van je wijn. Of wat voor opwindends dan ook.’

De woorden vormden een uitdaging waar Jay niet op inging. Hij hield zijn rug naar de deur gekeerd totdat ze verdwenen was. Hij was egoïstisch, hij wist het. Maar de wijn had iets in hem wakker gemaakt, iets ongewoons, en hij wilde dat verder verkennen. Hij nam nog een glas en merkte dat zijn gehemelte begon te wennen aan het vreemde smaakpalet van de wijn. Hij proefde nu oud fruit, dat verbrand was tot harde zwarte suiker; hij rook het sap van de groentesnijder en hij hoorde Joe achter in zijn tuin met de oude radio meezingen. Ongeduldig leegde hij het glas, het vuur van de wijn ondergaand; hij voelde zijn hart met hernieuwde energie slaan, het bonsde alsof hij een wedstrijd hardlopen had gedaan. Beneden rammelden en schudden de vijf overgebleven flessen in een uitbundige razernij. Zijn hoofd was opgeklaard, zijn maag hing weer recht. Hij probeerde de gewaarwording die hij had te benoemen en kwam uiteindelijk tot de ontdekking dat het vreugde was.

Van Joanne Harris verschenen tevens:

CHOCOLAT
BRAMENWIJN
VIJF KWARTEN VAN DE SINAASAPPEL
STRANDDIEVEN
GODS DWAZEN
BOKKENSPRONGEN
SCHIMMENSPEL
SCHAAKMAT
RODE SCHOENEN
BLAUWE OGEN
DE ZOETHEID VAN PERZIKEN

Samen met Fran Warde schreef zij het kookboek:

DE FRANSE KEUKEN

Voor jongere lezers schreef zij:

VUURVOLK
RUNENVUUR

Oorspronkelijke titel: *Blackberry Wine*
Oorspronkelijke uitgever:
Doubleday, a division of Transworld Publishers
Copyright © 2000 Joanne Harris
Copyright © 2003, 2012 voor deze uitgave:
De Kern, een imprint van Uitgeverij De Fontein, Utrecht
Vertaling: Monique de Vré

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.